

RS
USREPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Številka: U-I-45/16-51
Up-321/18-49, Up-1140/18-39, Up-1244/18-39
Datum: 1. 10. 2021

**DELNO PRITRDILNO IN DELNO ODKLONILNO
LOČENO MNENJE SODNIKA DR. DR. KLEMNA JAKLIČA
(OXFORD ZK, HARVARD ZDA)
K ODLOČBI ŠT. U-I-45/16, UP-321/18, UP-1140/18, UP-1244/18
Z DNE 16. 9. 2021**

**Ustavna pravica do pridobitve informacij o rezultatih
osnovnih in srednjih šol v Republiki Sloveniji**

Glasoval sem za 1. in 3. točko izreka. Enako kot izhaja iz večinske odločitve, sem namreč tudi sam presodil, da izpodbijane zakonske določbe, ki prepovedujejo oblikovanje dokumenta z lestvico osnovnih in srednjih šol na podlagi rezultata na zunanjem preverjanju znanja, vežejo *zgolj pristojne oblastne organe*. Nasprotno pa te določbe *prosilcu* pridobitve informacije o rezultatu vsake šole posamezno (pri čemer lahko na podlagi teh podatkov prosilec nato lestvico šol sestavi sam) ne prepovedujejo in jih ima prosilec od pristojnega oblastnega organa vselej pravico dobiti. Če bi namreč izpodbijane določbe vezale tudi samega prosilca, bodisi tako, da bi mu preprečevale sestavljanje lestvic, ali pa tako, da do informacij, ki brez prekomernega bremena omogočajo njegovo lastno sestavo lestvic, sploh ne bi mogel priti, bi bile v očitnem nasprotju z ustavno pravico do svobode izražanja (*right to receive/express information and ideas*). V tem delu odločitve soglašam z večino.

Kljub navedenemu nisem mogel podpreti 2. točke izreka – da se ustavni pritožbi zavrmeta. Večina tu namreč kar vzame za dano razlago pristojnih organov, da naj bi prosilec od pristojnega organa v svoji vlogi zahteval, naj mu slednji sam sestavi lestvico šol. Toda po moji oceni prosilec v svoji vlogi organu ni zahteval, naj mu organ sam izdela takšno lestvico oziroma šole po tem ključu sam še razvrsti. Prosil je za podatke o rezultatih posameznih šol. Zakaj je pristojni organ razlagal, da naj bi prosilec od njega zahteval, naj izdela razvrstitveno lestvico, ni jasno in po moji oceni ni podprto z dejstvi. Zato bi sam štel, da je prosilec že v tokratnem konkretnem postopku korektno zahteval

podatke o rezultatu *posameznih* šol, na podlagi česar bi nato *sam* sestavil še razvrstitveno lestvico. Iz tega razloga bi ustavnima pritožbama, za razliko od večine, ki jima ni ugodila (pod predpostavko, da je prosilec od organov zahteval sestavljanje lestvic), že sedaj ugodil. Moje nesoglasje z večino v tem delu izreka pa je "le" faktične narave in se tiče nianse glede pravega razumevanja vsebine konkretne prosilčeve zahteve organu. Če bo prosilec v morebitnem novem postopku še nekoliko bolj jasen, da od organa ne zahteva sestave same razvrstitvene lestvice, ampak le posredovanje podatkov o rezultatu posameznih šol, ki bo njemu omogočila sestavo lestvice, bo takšne podatke v morebitnem novem postopku na podlagi te odločbe lahko dobil (glej 99. točko obrazložitve odločbe).

Glasoval pa sem tudi proti zavrženju pritožnikove vloge, s katero zatrjuje kršitev pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja; o zadevi bo? Ustavno sodišče odločilo po več kot petih letih. Pri pravici do sojenja v razumnem roku gre za eno od temeljnih človekovih pravic, ki jo varuje tako Ustava kot Evropska konvencija o človekovih pravicah. Da o tako temeljni pravici Ustavno sodišče (ki –kot vemo – ima pristojnost razveljavljati celo svoje lastne *že sprejete* odločitve) ne bi imelo pristojnosti presoјati, se mi ne zdi prepričljivo. V primerih, ko sodišče ne odloči, ko bi moralo, se z vidika procesnih predpostavk na ESČP npr. šteje, kot da je odločilo, torej da so procesne predpostavke za obravnavo izpolnjene. Podobno bi glede neodločitve moralo veljati tudi že na ustavni ravni, Ustavno sodišče pa bi, vsaj v primerih, ki po vsebini niso najzahtevnejši, pa o njih odloča na skrajni časovni meji glede na ostale zadeve, po moji oceni moralo presoјati tudi ta zatrjevani vidik varstva človekovih pravic.

Dr. Dr. Klemen Jaklič
(Oxford ZK, Harvard ZDA), l.r.
Sodnik